

Obsah

1. SOCIÁLNĚ PSYCHICKÉ JEVY ZA BĚŽNÝCH, NEOBVYKLÝCH ČI VYHROCENÝCH ŽIVOTNÍCH KONTEXTŮ	7
1.1 Základní typy sociálních interakcí v dynamice reálných životních kontextů	7
1.2 Dynamika sociálního chování za specifických okolností	11
1.3 Skupinové a hromadné chování ve vyhrocených situacích hromadné povahy	17
2. VÝVOJ STUDIA HROMADNÝCH PSYCHICKÝCH JEVŮ	23
2.1 Teorie „epidemické duševní choroby“ (psychické epidemie)	26
2.2 Spekulatívni výklady „psychologie davu“	28
2.2.1 Gustav Le Bon	30
2.2.2 Edward A. Ross	33
2.2.3 Dean E. Martin	34
2.2.4 Pasquale Rossi	35
2.2.5 William McDougall	36
2.2.6 Sigmund Freud	38
2.3 Empirické případové studie (tzv. „disaster behavior“)	41
2.3.1 Válečné podmínky a situace	43
2.3.2 Přírodní, technické a společenské katastrofy	45
2.3.3 Malé skupiny v kumulované existenční zátěži	50
2.3.4 Základní trendy v období globalizace a integrace	51
2.4 Koncipování teorií „hromadného chování“	54
2.4.1 Neal S. Smelser	56
2.4.2 Teorie konfliktů (A. L. Coser)	70
2.4.3 W. H. J. Sprott	72
2.4.4 Současnost	78
3. VYMEZENÍ HROMADNÉHO CHOVÁNÍ	81
3.1 Psychika ve vyhrocených situacích	81
3.1.1 Jedinec ve vyhrocených životních situacích	82
3.1.2 Hromadné působení psychické zátěže	91
3.2 Vymezení pojmu „hromadné chování“	103
3.3 Charakteristické jevy hromadného chování	107
3.3.1 Jevy spontánní hromadné nákazy	108
3.3.2 Jevy hromadných erupcí impulzivního chování	116
3.3.3 Vztah mezi psychickou nákazou a výbuchem agresivity	126
4. SITUAČNÍ ZDROJE VZNIKU A ROZVOJE HROMADNÉHO CHOVÁNÍ	127
4.1 Sociální soubory v neobvyklých životních kontextech	127
4.1.1 Situace produkující či uvolňující vztahy a projevy vzájemné nevráživosti	128

4.1.2	Život a činnost v podmínkách strádání v základních životních potřebách	128
4.2	Sociální soubory v situacích ohrožení	136
4.2.1	Nečekané živelné a jiné pohromy a katastrofy	142
4.2.2	Očekávané pohromy a katastrofy	146
4.2.3	Psychologické problémy spojené s hromadným ukrytím ohrožených	149
4.3	Sociální soubory v komplexní existenční zátěži	159
4.3.1	Psychika obyvatelstva ve válečných podmínkách a situacích ..	161
4.3.2	Život v zajateckých a koncentračních táborech	166
4.3.3	Lidé v podmínkách sociálního, národnostního, rasového či náboženského útlaku	174
4.3.4	Lidé vystavení systematickému působení teroristických skupin	178
5.	SOCIÁLNÍ SOUBORY VYHLEDÁVÁJÍCÍ PŘÍLEŽITOSTI K ODTLUMENÉMU CHOVÁNÍ	181
5.1	Projevy hromadného chování při demonstracích	182
5.2	Sportovní diváctví	185
5.3	Masové hudební produkce	191
6.	ORGANIZOVANÉ SKUPINY A HROMADNÉ CHOVÁNÍ	195
6.1	Skupiny programově orientované (resp. předurčené) k činnosti ve vyhocených podmínkách a situacích	196
6.1.1	Vliv dlouhodobého života a činnosti v neobvyklých životních kontextech a situacích	198
6.1.2	Skupiny předurčené pro činnost v situacích přímého a bezprostředního ohrožení života	205
6.2	K problematice skupinového chování sekt	209
6.2.1	Základní určující znaky vnitřní koexistence sekty	210
6.2.2	V čem vidět psychické důsledky členství v sektě	213
6.2.3	Extrémní skupinové projevy a sociální interakce svérázně homogenizovaných sekt	217
6.3	Teroristické skupiny a psychologie terorismu	221
6.3.1	Dynamičnost výkladových rámců terorismu	223
6.3.2	Povaha, cíle, terče a metody soudobého terorismu	227
6.3.3	Psychologie terorismu	231
6.3.4	Psychologie teroristy	233
7.	METODOLOGICKÉ PROBLÉMY STUDIA HROMADNÉHO CHOVÁNÍ	239
7.1	Specifičnost pronikání do podstaty a povahy psychických jevů hromadné povahy	242
7.2	Orientace na výzkum role vedoucích pracovníků z hlediska možností predikce a prevence rozvoje hromadného chování	249
7.3	Kritéria komplexního interakčního přístupu ke studiu hromadných psychických jevů	251
8.	LITERATURA	253